

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.7.3.14>

ADMINISTRACYJNO-PRAWNE ZAPEWNIENIE ŚWIADCZENIA USŁUG SERWISOWYCH W SPRAWACH CELNYCH

Anna Kolisnyk

studentka

Naukowo-Badawczego Instytutu Prawa Publicznego (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-7379-3297

e-mail: AnnaKolisnyk77@ukr.net

Adnotacja. W artykule, na podstawie analizy przepisów krajowych aktów prawnych, stwierdzono, że administracyjno-prawne zapewnienie świadczenia usług w sprawach celnych jest regulowaną przez przepisy administracyjno-prawne działalnością organów celnych w celu stworzenia warunków ułatwiających działalność handlu zagranicznego w realizacji spraw celnych z inicjatywy zainteresowanych osób. Należy stwierdzić, że współczesna ustawodawcza regulacja świadczenia usług serwisowych w sprawach celnych nie jest gruntowna i wymaga dopracowania, dlatego uważamy, że należy zmienić niektóre postanowienia Kodeksu Celnego Ukrainy w zakresie wprowadzenia do jego treści ustawowego określenia usług serwisowych w sprawach celnych; przyjąć jednolity akt normatywny zawierający jednolity wykaz tych usług; uzgodnić przepisy aktów prawnych w zakresie świadczenia serwisowych usług celnych między sobą i dostosować ich do wymagań norm europejskich.

Słowa kluczowe: umowy międzynarodowe, usługa celna, zadania, funkcje, polityka celna.

ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT PROVISION OF CUSTOMS SERVICES

Anna Kolisnyk

Applicant

Research Institute of Public Law (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-7379-3297

e-mail: AnnaKolisnyk77@ukr.net

Abstract. The article, based on the analysis of the provisions of domestic regulations, concludes that the administrative and legal provision of services in customs is a regulated by administrative law activities of customs authorities to create conditions to facilitate foreign trade activities in customs at the initiative of interested parties persons. It should be noted that the current legislation on the provision of services in customs is imperfect and needs to be improved. Therefore, we consider it necessary: 1) to change certain provisions of the Customs Code of Ukraine in terms of introducing into its content the legislative definition of services in customs; 2) adopt a single normative act that will contain a single list of such services; 3) to harmonize the provisions of regulations in the field of customs services among themselves and adapt them to the requirements of European standards.

Key words: international agreements, customs service, tasks, functions, customs policy.

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ СЕРВІСНИХ ПОСЛУГ У МИТНІЙ СПРАВИ

Анна Колісник

здобувач

Науково-дослідного інституту публічного права (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-7379-3297

e-mail: AnnaKolisnyk77@ukr.net

Анотація. У статті на основі аналізу положень вітчизняних нормативно-правових актів зроблено висновок, що адміністративно-правове забезпечення надання сервісних послуг у митній справі становить регламентовану адміністративно-правовими нормами діяльність митних органів щодо створення умов для сприяння зовнішньоторговельній діяльності під час здійснення митної справи за ініціативи зацікавлених осіб. Слід констатувати, що сучасна законодавча регламентація надання сервісних послуг у митній справі є недоскональною та потребує доопрацювання, тому вважаємо, що необхідно змінити окремі положення Митного кодексу України щодо введення до його змісту законодавчого визначення сервісних послуг у митній справі; прийняти єдиний нормативний акт, що міститиме єдиний перелік таких послуг; узгодити положення нормативно-правових актів у сфері надання сервісних митних послуг між собою та адаптувати їх до вимог європейських стандартів.

Ключові слова: міжнародні договори, митна послуга, завдання, функції, митна політика.

Вступ. Для забезпечення розвитку різноманітних економічних процесів на теренах нашої держави є необхідним розвиток митної справи, що сприятиме конкурентоспроможності та стабільності української економіки під час входження на світову арену. Для цього одним із першочергових пріоритетів реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», затвердженої Указом Президента від 12 січня 2015 року № 5/2015, за вектором розвитку була визначена реформа державної митної справи та інтеграція в митну спільноту Європейського Союзу, при цьому головним напрямом реформи визначено перехід, зокрема, фіскальних органів від наглядово-каральної функції до обслуговуючої. В процесі виконання своїх функцій та завдань митні органи надають сервісні послуги, які створюють сприятливі умови для забезпечення прав та законності порядку, а також покращення і водночас полегшення торгівлі, товарообігу, транзиту через український митний кордон. Таким чином, питання надання сервісних послуг у митній справі з огляду на тенденції подальшого розвитку цієї сфери потребує подальшого дослідження задля розроблення шляхів та методів підвищення якості процедур їх надання, що стане можливим у результаті наукового дослідження.

Основна частина. Окремі теоретичні питання, що так чи інакше стосуються послуг у митній сфері, були розглянуті такими вітчизняними науковцями, як Д.В. Приймаченко, О.Ф. Запорожець, К.І. Гунько, І.О. Федотова, І.О. Бондаренко, В.В. Тимошук, Н.А. Литвин. Незважаючи на значну зацікавленість науковців у проблемах визначення поняття митної послуги, організації їх надання, теоретичного обґрунтування потенціалу підвищення якості послуг у сфері митниці, визначення їх ролі серед функцій та завдань митних органів, сучасний погляд на сферу сервісних послуг у митній справі є недостатньо висвітленим.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу положень вітчизняних нормативно-правових актів виявити особливості адміністративно-правового регулювання відносини у сфері надання сервісних послуг у митній справі для виявлення шляхів подальшого удосконалення законодавчої регламентації їх надання.

Результати. Згідно з п. 1 ст. 1 ЗУ «Про адміністративні послуги», загалом під адміністративною послугою розуміють результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи відповідно до закону.

Загалом чинне митне законодавство України не містить ні поняття «сервісна послуга у митній сфері», ні поняття «митна послуга». В теорії є багато наукових дефініцій цього поняття, зокрема, як зазначає О.Ф. Запорожець, митну послугу необхідно розглядати як специфічний вид послуги, спрямований на захист економічної безпеки держави й на розвиток зовнішньоекономічних зв'язків країни. Митна послуга – це сприяння учасникам зовнішньоторговельної діяльності у здійсненні митного оформлення (Запорожець, 2018: 13). Причому автор окрему увагу приділяє виділенню державних митних послуг, які складають управлінські та адміністративні митні послуги.

Водночас деякі науковці визначають послуги у сфері митної справи як прихований примус держави до виконання певних обов'язків, адже якщо особа бажає здійснювати зовнішньоекономічну діяльність (операції з товарами), то зобов'язана подати до митниці відповідну заяву, а митниця надасть відповідну послугу. Таким чином, окремі митні послуги зобов'язані отримувати практично усі суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та громадяни, що перетинають митний кордон, а за деякими митними послугами звертається обмежене коло споживачів, але в будь-якому разі виконання обов'язку суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності чи створення умов для безумовного виконання особою обов'язку теж належить до дій з надання митних послуг (Гунько, 2018).

Однак вважаємо, що зазначена науковцями дефініція поняття «митна послуга» не до кінця відображає сутність поняття «сервісна послуга у сфері митниці», адже вони, на нашу думку, співвідносяться як загальне та спеціальне. Пропонуємо визначити поняття «сервісна послуга у митній справі» як діяльність митного органу у межах установленної законодавством компетенції, що здійснюється на безоплатній основі за ініціативи зацікавлених осіб задля створення умов сприяння зовнішньоторговельній діяльності у здійсненні митного оформлення.

Донедавна певний перелік адміністративних послуг, що надавався у митній сфері, був закріплений у деяких підзаконних актах, зокрема Переліку платних послуг, що можуть надаватися митними органами, затвердженому Постановою КМУ від 25 грудня 2002 року № 1952, який до таких послуг відносив надання консультацій із визначених Постановою питань, надання консультацій митним брокерам і митним перевізникам з питань посередницької діяльності, надання текстів опублікованих нормативно-правових актів з питань митної справи, відомостей з ліцензійних реєстрів митних брокерів, митних перевізників, митних ліцензійних складів, а також копіювання документів, пов'язаних з митним оформленням товарів (робіт, послуг), та Наказі Державної митної служби України «Про затвердження Переліку безоплатних адміністративних послуг, які надаються митними органами України, та стандартів їх надання» від 29 грудня 2011 року № 1102, який до таких послуг відносив видачу дозволу на використання складського приміщення, резервуара, майданчика як складу тимчасового зберігання, дозволу на відкриття магазину безмитної торгівлі, а також видачу свідоцтва про допущення дорожнього транспортного засобу до перевезення товарів під митними печатками й пломбам.

Нині єдиного переліку адміністративних митних послуг досі не існує, вищезазначені 2 базові підзаконні акти уже тривалий час є нечинними, а на їх заміну були прийняті інші, які разом з окремими положеннями Митного кодексу України врегульовують ту чи іншу адміністративну послугу у митній сфері.

Послуги щодо надання, переоформлення, зупинення, анулювання дозволу на провадження митної брокерської діяльності. Надання таких адміністративних послуг регулюється Наказом Міністерства фінансів

України «Про діяльність митних брокерів» від 4 серпня 2015 року № 693, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 27 серпня 2015 року за № 1036/27481. Послуга є безоплатною, надається у строк 20 робочих днів, лише за зверненням суб'єкта господарювання, який повинен надіслати заяву про надання/переоформлення/зупинення/анулювання дозволу на провадження митної брокерської діяльності за формою, затвердженою Наказом, на адресу ДФС засобами поштового зв'язку або електронного зв'язку. Результатом такої послуги є надсилання суб'єкту звернення за допомогою поштового зв'язку Витягу з реєстру митних брокерів.

Послуги щодо надання, переоформлення, зупинення, анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію митного складу. Порядок надання зазначених послуг регулюється Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу» від 16 липня 2012 року № 835, який зареєстрований у Міністерстві юстиції України 3 серпня 2012 року за № 1324/21636 (Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу, 2012).

Відповідно до положень ч. 1 ст. 121 МКУ, митний склад – це митний режим, відповідно до якого іноземні або українські товари зберігаються під митним контролем з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами та без вжиття заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зокрема, для отримання відповідного дозволу суб'єкт звертається до митниці, в зоні діяльності якої розташовані відповідні складські об'єкти, особисто або через уповноважену на це особу чи надсилає на адресу митниці поштою заяву за формою, встановленою Порядком, та відповідні засвідчені у визначеному законодавством порядку копії документів. Митницею у строк, що не перевищує 10 робочих днів з дати отримання заяви, здійснюються огляд складських об'єктів, прилеглої до МС території, перевірка відомостей, зазначених у поданих документах. За результатами огляду оформлюється акт, складання якого передбачено ст. 343 Митного кодексу України. У разі визнання відповідності складського об'єкта вимогам, установленим Порядком, митниця у строк, що не перевищує 3 робочих днів з дати складання акта, видає наказ про прийняття рішення щодо надання дозволу на відкриття та експлуатацію митного складу, затверджує Процедуру, погоджену утримувачем МС, і не пізніше наступного робочого дня після затвердження Процедури направляє електронною поштою до Держмитслужби лист-повідомлення для внесення складського об'єкта до Реєстру МС. Протягом одного робочого дня з дня отримання листа-повідомлення уповноважена посадова особа Держмитслужби вносить інформацію до Реєстру МС, а протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про надання Дозволу митниця направляє заявнику витяг з Реєстру митних складів. Заява про переоформлення дозволу подається у тому ж порядку і розглядається у той же строк, що й заява про надання відповідного дозволу. При цьому дозвіл, що підлягає переоформленню, зберігає чинність протягом усього строку розгляду заяви.

Послуги надання, переоформлення, зупинення, анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію складу тимчасового зберігання. Відповідно до ч. 1 ст. 201 МКУ, товари з моменту пред'явлення їх митному органу до приміщення у відповідний митний режим можуть перебувати на тимчасовому зберіганні під митним контролем. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем здійснюється на складах тимчасового зберігання. Процедура надання цієї групи безкоштовних послуг регламентована Положенням про склади тимчасового зберігання, яке затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 2012 року № 613 та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 1 серпня 2012 року за № 1307/21619 (Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання, 2012).

Для отримання дозволу на відкриття та експлуатацію складу суб'єкт подає заяву з відповідними засвідченими копіями документів в паперовій та/або електронній формі до митниці, в зоні діяльності якої розташовані відповідні складські об'єкти, які плануються для використання як склад тимчасового зберігання. Розгляд зазначених документів здійснюється митницею у строк, що не перевищує п'ятнадцяти робочих днів з дня реєстрації цієї заяви у митниці. За результатами розгляду заяви про надання дозволу та з урахуванням відомостей, зазначених у Акті огляду, митниця приймає рішення про надання Дозволу, що оформлюється наказом. Протягом одного робочого дня з дня видання наказу митниця засобами відомчої електронної пошти надсилає ДФС лист-подання про внесення даних про СТЗ до Реєстру. Митниця письмово повідомляє заявника про включення СТЗ до Реєстру у строк, що не перевищує одного робочого дня з дня отримання повідомлення ДФС, шляхом надсилання заявнику витягу з Реєстру складів тимчасового зберігання. Послуги щодо переоформлення дозволу здійснюються відповідно до ст. 413 МК України, згідно з якою заява про переоформлення дозволу подається у тому ж порядку і розглядається у той же строк, що й заява про надання відповідного дозволу (Митний кодекс України, 2012).

Послуги надання, переоформлення, зупинення, анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію вільної митної зони комерційного або сервісного типу. Послуги цієї групи регулюються Порядком відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу, що затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 633, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 червня 2012 року за № 1048/21360 (Про деякі питання відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу, 2012).

Документи на отримання дозволу на відкриття та експлуатацію вільної митної зони комерційного або сервісного типу подаються до митниці, у зоні діяльності якої розташована територія або склад, особисто заявником або уповноваженою на це особою чи надсилаються на адресу митниці поштою. За відсутності підстав для відмови у наданні адміністративної послуги результатом її надання стане отримання заявником

Витягу з реєстру вільних митних зон комерційного або сервісного типу, який не пізніше третього робочого дня з дня прийняття рішення про надання дозволу видається заявнику (уповноваженій заявником особі) або надсилається йому рекомендованим листом.

Послуги надання, переоформлення, зупинення, анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі. Вони регулюються Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі» від 8 червня 2012 року № 692, що зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 червня 2012 року за № 1080/21392 (зі змінами) (Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі, 2012).

Підставою для одержання таких адміністративних послуг, зокрема отримання дозволу, є звернення суб'єкта господарювання щодо відкриття та експлуатації магазину безмитної торгівлі, розташування якого та умови реалізації товарів у якому виключають можливість безпосереднього ввезення цих товарів для споживання на митній території України. Документи подаються до митниці та органу охорони державного кордону, у зоні діяльності яких планується відкрити магазин безмитної торгівлі. Як і всі вищезазначені послуги, група цих послуг надається безкоштовно у строк 20 робочих днів, результатом її надання буде наданий Витяг з реєстру магазинів безмитної торгівлі.

Частина 9 ст. 31 Митного кодексу України зазначає, що задля забезпечення взаємодії між єдиною автоматизованою інформаційною системою митних органів та інформаційними системами декларантів, митних брокерів та інших осіб у процесі здійснення митних формальностей центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, дається можливість використання відповідних вебсервісів та інших електронних сервісів, доступних через мережу Інтернет (Митний кодекс України, 2012).

Таким чином, у рамках виконання своїх завдань та функцій митниця забезпечує громадян значною кількістю сервісів та послуг, що надаються за допомогою інструментів мережі Інтернет.

Відповідно до положень ст. 11 Митного кодексу України, інформація щодо митної справи, отримана митними органами, може використовуватися ними виключно для митних цілей і не може розголошуватися без дозволу суб'єкта, осіб чи органу, що надав таку інформацію. Не вважається розголошенням інформації з обмеженим доступом надання або оприлюднення знеособленої інформації для досягнення статистичних цілей, знеособленої аналітичної інформації, знеособленої інформації щодо конкретних експортно-імпорتنих операцій, внесених декларантами до митної декларації, знеособленої інформації щодо загальних питань роботи митного органу, знеособленої інформації, яка стосується правопорушень, а також публічне обговорення в засобах масової інформації та суспільстві питань, що стосуються митної справи. Надання та оприлюднення такої інформації здійснюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, на безоплатній основі та у формі відкритих даних в обсягах, що не суперечать міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Таким чином, відкритими для громадян та простих користувачів є дані, що містяться у реєстрі митних брокерів, реєстрі митних складів, реєстрі складів тимчасового зберігання, реєстрі магазинів безмитної торгівлі, реєстрі гарантів тощо.

Слід зазначити, що, окрім розміщення окремих митних даних у вільному доступі, митниця також створила зручні сервіси для взаємодії будь-яких зацікавлених осіб із митними органами з використанням механізму «єдиного вікна». Для функціонування єдиного державного інформаційного вебпорталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» інформаційно-телекомунікаційна система митних органів забезпечує можливість обміну інформацією з відповідними інформаційно-телекомунікаційними системами інших державних органів, установ та організацій, уповноважених на здійснення дозвільних або контрольних функцій щодо переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

Так, на порталі можна скористатися сервісом статистики «BI-система» (<https://bi.customs.gov.ua>), завдяки якому за заданими параметрами можна отримати будь-яку статистичну інформацію про обсяги імпорту та експорту, розмір надходжень до держбюджету від Митниці тощо.

Крім цього, на вебпорталі Державної митної служби України користувачі мають можливість скористатися сервісами запитів до митних реєстрів, зокрема перевірити автомобіль за VIN щодо наявності його митного оформлення чи перевірити справжність сертифіката EUR1.

Таким чином, сьогодні митні послуги можна умовно класифікувати на такі дві категорії, як дозвільні (надаються лише окремому колу суб'єктів, що звертаються до митного органу з відповідною заявою для здійснення певних реєстраційних дій), які залежно від мети звернення суб'єкта можуть класифікуватися на окремі послуги з надання, переоформлення, зупинення й анулювання відповідного дозволу, та інформаційні (якими може скористатися необмежене коло осіб на відкритих інтернет-ресурсах митних органів).

Висновки. Отже, адміністративно-правове забезпечення надання сервісних послуг у митній справі становить регламентовану адміністративно-правовими нормами діяльність митних органів щодо створення умов для сприяння зовнішньоторговельної діяльності під час здійснення митної справи за ініціативи зацікавлених осіб. Слід констатувати, що сучасна законодавча регламентація надання сервісних послуг у митній справі є недосконалою та потребує доопрацювання, тому вважаємо, що необхідно змінити окремі положення Митного кодексу України щодо введення до його змісту законодавчого визначення сервісних послуг

у митній справі; прийняти єдиний нормативний акт, що міститиме єдиний перелік таких послуг; узгодити положення нормативно-правових актів у сфері надання сервісних митних послуг між собою та адаптувати їх до вимог європейських стандартів.

Список використаних джерел:

1. Гулько К.І. Сервісна функція митних органів: потенціал теоретичного аналізу. *Економічний вісник*. 2018. № 1. С. 69–74.
2. Запорожець О.Ф. Шляхи підвищення якості митних послуг. *Інноваційна економіка*. 2018. № 3–4. С. 12–16.
3. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–45, № 46–47, № 48. Ст. 552.
4. Про деякі питання відкриття та експлуатації вільної митної зони комерційного або сервісного типу : Наказ Міністерства фінансів України від 30 травня 2012 року № 633. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1048-12#Text>.
5. Про діяльність митних брокерів : Наказ Міністерства фінансів України від 4 серпня 2015 року № 693. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#Text>.
6. Про затвердження Положення про склади тимчасового зберігання : Наказ Міністерства фінансів України від 28 травня 2012 року № 613. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-12#Text>.
7. Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу : Наказ Міністерства фінансів України від 16 липня 2012 року № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1324-12#Text>.
8. Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі : Наказ Міністерства фінансів України від 8 червня 2012 року № 692. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1080-12#Text>.
9. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>.

References:

1. Hunko K.I. (2018). Servisna funktsiia mytnykh orhaniv: potentsial teoretychnoho analizu [Service function of mitnyh organizations: potential for theoretical analysis]. *Ekonomicnyi visnyk*. № 1. pp. 69–74 [in Ukrainian].
2. Zaporozhets O.F. (2018). Shliakhy pidvyshchennia yakosti mytnykh posluh [Ways to improve the quality of customs services]. *Innovatsiina ekonomika*. № 3–4. pp. 12–16.
3. Mytnyi kodeks Ukrainy [Customs Code of Ukraine]: Zakon Ukrainy vid 13.03.2012 r. № 4495-VI. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 2012. № 44–45, № 46–47, № 48, st. 552.
4. Pro deiaiki pytannia vidkryttia ta ekspluatatsii vilnoi mytnoi zony komertsiiinoho abo servisnoho typu [On some issues of opening and operation of a free customs zone of commercial or service type]: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.05.2012 № 633. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1048-12#Text>.
5. Pro diialnist mytnykh brokeriv [On the activities of customs brokers]: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 04.08.2015 № 693. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1036-15#Text>.
6. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro sklady tymchasovoho zberihannia [On approval of the Regulations on temporary storage warehouses]: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 28.05.2012 № 613. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1307-12#Text>.
7. Pro zatverdzhennia Poriadku nadannia skladskym obiekтам statusu “mytnyi sklad” ta pozbavlennia takoho statusu [On approval of the Procedure for granting warehouse facilities the status of “customs warehouse” and deprivation of such status]: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 16.07.2012 № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1324-12#Text>.
8. Pro zatverdzhennia Poriadku podannia ta rozghliadu zaiav, nadannia, zupynennia dii, anuliuvannia dozvoliv na vidkryttia ta ekspluatatsiiu mahazynu bezmytnoi torhivli ta formy Zaiavy na vidkryttia ta ekspluatatsiiu mahazynu bezmytnoi torhivli [On approval of the Procedure for submission and consideration of applications, granting, suspension, revocation of permits for opening and operation of a duty-free shop and the form of the Application for opening and operation of a duty-free shop]: nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 08.06.2012 № 692. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1080-12#Text>.
9. Pro Stratehiiu staloho rozvytku “Ukraina – 2020” [On the Sustainable Development Strategy “Ukraine – 2020”]: Ukaz Prezidenta Ukrainy vid 12.01.2015 № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>.